

Vreme: 20.08.2026 16:27

Medij: bizportal.rs

Link: <https://bizportal.rs/biz-info/svet/101074689/svet-strahuje-od-manjka-pšenice.html>

Autori: Marija Bosiljčić

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Naslov: Svet strahuje od manjka pšenice

4998

Cena pšenice porasla je više od 17 odsto zbog poremećaja izvoza preko Crnog mora. Napadi na luke i brodove ugrozili su isporuke i povećali strah od nestašice.

Pšenica je značajno poskupela i u konkurentnim izvoznim zemljama, poput Argentine, Australije i SAD.

Međusobni napadi ruskih i ukrajinskih snaga na luke i plovila poslednjih nedelja doveli su do zatvaranja terminala za izvoz žitarica i primorali brodare da odlože ili otkažu utovar desetina pošiljki usred izvozne sezone.

"Isporuke je trebalo da počnu da pristižu sredinom avgusta, ali mnogi brodovi nisu mogli da dođu na utovar", rekao je za Rojters neimenovani trgovac iz Singapura koji prodaje pšenicu iz regiona Crnog mora mlinarima u Aziji.

On je dodao da kupci razmatraju da deo tih isporuka zamene pšenicom iz drugih proizvođačkih zemalja, poput Australije, Severne Amerike i Argentine.

Većina velikih uvoznika pšenice izložena je riziku, jer se u drugoj polovini godine u velikoj meri oslanjaju na isporuke iz crnomorskog regiona, nakon što nova žetva počne da pristiže na tržišta u julu.

Zabrinutost raste u Aziji

Prerađivači žitarica u Aziji naručili su oko 2 do 2,5 miliona tona pšenice iz crnomorskog regiona za isporuku tokom jula i avgusta. To pokriva približno 30 do 50 odsto uvozne potražnje, ali sada raste strah da pojedine pošiljke neće biti isporučene na vreme, navela su za Rojters dva neimenovana trgovca iz Singapura.

"Do kraja avgusta tržište će morati da pronađe rešenja", rekao je analitičar za žitarice konsultantske kompanije Argus Media Maksans Devijers.

Za sada su bolji prinosi u delovima Bliskog istoka i severne Afrike ublažili direktan uticaj smanjenih isporuka iz crnomorskog regiona. Egipatska vlada je, na primer, otkupila rekordne količine domaće pšenice, dok su obilnije padavine poboljšale prognoze prinosa u Maroku i Tunisu.

Egipat, najveći svetski uvoznik pšenice, u prvoj polovini 2026. godine pokrio je više od 82 odsto svog uvoza ove žitarice pšenicom iz Rusije i Ukrajine. Poremećaje u isporukama iz Crnog mora sada najviše osećaju kompanije iz egipatskog privatnog sektora, smatraju trgovci, jer više od polovine potrošnje pšenice pokrivaju uvozom i raspolazu manjim zalihama.

Drugo mesto među najvećim svetskim uvoznici pšenice zauzima Indonezija. Ta zemlja je sa ruskim i ukrajinskim izvoznici ugovorila isporuku 600.000 tona pšenice u periodu od jula do septembra, naveli su trgovci za Rojters.

Prema rečima neimenovanog zvaničnika indonežanskog udruženja mlinara, trenutne zalihe u toj zemlji mogu da pokriju postojeću potražnju za pšenicom prehrambenog kvaliteta.

"Međutim, nemamo velike zalihe niti višak. Moramo da se okrenemo drugim dobavljačima, poput Bugarske, Australije, Rumunije i Argentine, kako bismo nadoknadili isporuke koje nisu poslate iz Rusije i Ukrajine", rekao je indonežanski zvaničnik.

Zastoji u utovaru, skuplje alternative

I drugi veliki uvoznici, poput Alžira, Bangladeša, Jordana, Tajlanda, Tunisa i Vijetnama, u velikoj meri zavise od pšenice iz Ukrajine i Rusije.

Jordan je ovog meseca otkazao dva tendera za nabavku pšenice i dva za ječam nakon što je dobio veoma mali broj ponuda. Trgovci su kao razloge naveli visoke cene i rizike u isporuci. Tunis je, s druge strane, upozorio dobavljače da ne proglašavaju višu silu u okviru ugovora o nabavci žitarica.

Prošle nedelje napadnut je brod koji je trebalo da utovari žitarice za isporuku u Egipat, dok je prilazio ruskoj luci Novorosijsk, rekla su za Rojters tri neimenovana izvora upoznata sa slučajem. Dva izvora navela su da je reč o brodu "Xin Hai Tong 66", koji u trenutku napada nije prevezio teret. Nema izveštaja o povređenim članovima posade.

Mali broj brodara danas je spreman da uplovi u ruske ili ukrajinske luke, rekao je Hešam Soliman, trgovac iz egipatske luke Aleksandrija.

"Situacija se pogoršava iz dana u dan", rekao je on, upozorivši na moguće nestašice ukoliko se ne pronađe rešenje.

Problem je privukao pažnju visokih zvaničnika. Ukrajinski predsednik Volodimir Zelenski rekao je da je o pretnji koju napadi u Crnom moru predstavljaju za isporuke hrane razgovarao sa egipatskim predsednikom Abdelom Fatahom el Sisijem.

Okretanje drugim dobavljačima značilo bi znatno više cene. Australijska pšenica trenutno košta oko 315 do 320 dolara po toni, uključujući troškove i prevoz do Azije, što je znatno više od najjeftinije američke pšenice, čija je cena oko 305 dolara po toni. Većina isporuka iz crnomorskog regiona kreće se između

Vreme: 20.08.2026 16:27

Medij: bizportal.rs

Link: <https://bizportal.rs/biz-info/svet/101074689/svet-strahuje-od-manjka-psenice.html>

Autori: Marija Bosiljčić

Teme: Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture

Naslov: Svet strahuje od manjka pšenice

260 i 280 dolara po toni.

U proteklim nedeljama propao je dogovor prema kojem su brodovi i terminali za izvoz žitarica u Rusiji i Ukrajini uglavnom bili pošteđeni napada. Taj aranžman je do sada omogućavao objema zemljama da zadrže veći deo poljoprivrednog izvoza, naveli su trgovci za Rojters.

Ukrajina je prošlog meseca zabeležila 35 napada na plovila u lukama, 22 napada na plovila na otvorenom moru i 67 napada na lučku infrastrukturu, saopštilo je ukrajinsko ministarstvo infrastrukture. Tokom cele 2025. godine zabeleženo je ukupno 14 takvih napada.

